

وقتی امام دلتنگ دختران عزیزش می‌شد...

امام در ایام تبعید در نجف اشرف هر از گاهی که دلتنگ فرزندان عزیزش می‌شد، برای آنها نامه می‌نوشتند. نامه‌هایی که توسط استخبارات حزب بعث عراق و ساواک در ایران مورد بررسی و کنترل قرار می‌گرفت و امام اگر مطلب خاصی را در آنها می‌نوشت حتماً هیچ وقت به مقصد نمی‌رسید. اما امام ما باهوش تر از این حرف‌ها بود که بعضی‌ها و ساواکی‌ها را به هدفشان برساند. برای نمونه سه تا از نامه‌های پر از مهر و عاطفه‌ای را که امام خطاب به دخترانش نوشته‌اند بخوانید:

دختر عزیزم فریده

نامه‌های شما رسید. از سلامت شماها مسرور شدم. امید است خداوند تعالی به همه شماها خوشی و خرمی و سلامت عنایت فرماید. پدرت گرفتاریهای زیاد و روزافزون دارد. محتاج به دعای شما و دیگران است. خدمت جناب آقای اعرابی و خانم فرشته عزیزم سلام برسانید. از همه امید دعا دارم.

والسلام علیک، آذر ۱۳۵۲ - ذی القعدة ۱۳۹۳

دختر عزیزم فهیمه

مدتی است از وجود عزیزت اطلاعی ندارم. ان شاءالله تعالی با سلامت و سعادت قرین باشید. ماها بحمدالله تعالی سلامت هستیم، امید است در این آخر عمر به دیدار عزیزانم نائل شوم. خدمت جناب آقای بروجردی سلام برسانید. از اینکه با خانم اینقدر محبت داشته‌اند و داشته‌اید خیلی متشکرم. نور چشمان را دعا می‌کنم. والسلام علیک.

پدرت

۲۶ شهر صیام ۹۴

دختر عزیزم، فرشته محترمه -نوه امام و دختر

فریده خانم-

از خبر خوش وصلت میمون و سعادتمند شما خوشوقت شدم. الحق ازدواج بسیار مناسب و خوبی بود. خداوند تعالی برای شماها سعادت و سلامت و نیکبختی مقدر فرماید و این امر خیر را مبارک قرار دهد. به شما و جناب آقای اعرابی و فریده عزیزم تبریک می‌گویم، و سلامت همه را از خداوند تعالی خواستارم. ماها بحمدالله تعالی سلامت هستیم و از شماها امید دعای خیر داریم. والسلام علیک و رحمةالله.

پدرت^۶

از شما بی‌اطلاعم قدری نگران هستم

نامه دوم امام(ره) به همسرشان مربوط به زمانی است که رژیم پهلوی بعد از قضیه کاپیتولاسیون امام و حاج آقا مصطفی را به ترکیه تبعید کرده است و به این شکل امام در تاریخ ۴ فروردین ۱۳۴۴ش این نامه را خطاب به همسرشان می‌نویسند...

«بسمه تعالی

خدمت مخدیره محترمه والده مصطفی - ابقاهاالله و صبرها - سلام می‌رساند. ان شاءالله تعالی شماها به سلامت و سعادت به سر برید. اینجانب بحمدالله تعالی سالم هستم. هیچ نگرانی نداشته باشید. خداوند تعالی آنچه مقدر فرموده است صلاح است و واقع خواهد شد: عَسَىٰ اَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ. مصطفی هم بحمدالله سلامت است، جای هیچ نگرانی نیست. فقط از اینکه از شماها بی‌اطلاعم قدری نگران هستم. همه را به خدای تبارک و تعالی می‌سپارم. تمام بچه‌ها و متعلقین آنها را سلام می‌رسانم. اگر این کاغذ رسید، جواب زودتر بنویسید و بفرسید خدمت حضرت حجت‌الاسلام آقای حاج آقا فضل الله خوانساری، شاید ایشان بتوانند به وسیله‌ای بفرسند. اگر جواب نوشتید تمام بچه‌ها به خط خودشان یکی - دو کلمه بنویسند. به متعلقه

مصطفی سلام برسانید. ایشان هم دو کلمه بنویسند. به حضرتین آقایان اخوان سلام برسانید. روح الله الموسوی الخمینی^۷

امیدوارم که این قشرهای مختلفی که هست، همه توجه داشته باشند که این توطئه‌هایی که الان در بین هست با توجه خودشان خشی کنند. شما دیدید و خانم‌های به قول خودشان روشنفکر دیدند، که یک دروغی در تهران منتشر کردند و این خانم‌ها بدون اینکه رسیدگی کنند، به خیابان‌ها می‌خواستند بریزند. در صورتی که اصلاً یک همچو قانونی که آنها خیال می‌کردند مطرح نبود. مع‌ذلک، مع‌الأسف این روشنفکرها معلوم شد که این قمر بی‌توجه به مسائل روز هستند و به مسائلی که مربوط به سرنوشتشان هست که مطالبی که در رادیو - تلویزیون، در مطبوعات منتشر شده است اینها نگاه نکردند و فقط به نوشته بعضی اشخاص مُفَسِّد نگاه کردند... این معنا [از امن قبلا سؤال شده بود و جواب دادم که طلاق در صورتی که شرط بشود در ضمن عقد با مرد، وقتی که می‌خواهند عقد کنند، شرط بکنند و در ضمن عقد این شرط بشود که وکیل باشد] [زن] در طلاق خودش، یا مطلقاً، یا در شرایطی یک سؤالی پیش آورده است و آن اینکه این زنهایی که حالا تحت زوجیت هستند چه؟ این ولایت فقیه را اینها مخالفت می‌کنند، در صورتی که نمی‌دانند از شئون فقیه هست که چنانچه یک مردی یا زن خودش رفتار بد و ناسالم باشد، [دادگاه] او را اولاً نصیحت کند و ثانیاً تأدیب کند و اگر دید نمی‌شود، اجرای طلاق کند.^۸

■ امامی که نگران آینده همسران شهدا بود...

امام خمینی(ره) در سخنرانی‌های زیادی صبر و مقاومت همسران شهدا را می‌ستودند و برای‌شان از خدا توفیق و اجر فراوان طلب می‌کردند. اما امام حواس‌شان به مسائل روانی، اجتماعی و عاطفی همسران شهید هم بود یعنی ایشان می‌دید که در برخی از مواقع سنت‌ها و تفکرات عوامانه مانعی جدی در برپایی سنت الهی ازدواج برای آنها می‌شود.

به همین علت ایشان در پیامی به مناسبت روز میلاد حضرت زهرا(مرضیه(س) خطاب به همسران شهید

فرمودند: «یک نصیحت مخلصانه و پدران به بانوانی که جوانند و همسران‌شان به لقاءالله پیوسته‌اند می‌نامیم که از ازدواج؛ این سنت ارزنده الهی سرباز زنند و با ازدواج خود یادگارهایی چون خود، مقاوم و ارزنده به جا گذارند و به وسوسه بعضی اشخاص بی‌توجه به صلاح‌ها و فسادها گوش فرا ندهند و نیز به پاسداران و سربازان و جوانان عزیز تذکر می‌دهم که ازدواج با این بانوان را غنیمت شمرده و با انتخاب همسرانی چنین ارزنده به زندگی شرافتمندانه خویش ادامه دهند. خداوند تعالی یار و مددکار تان باد.»

و امامی که برای دل عروسش «فاطمه خانم طباطبائی» شعر می‌گفت...

دخترم!
فاطی از ازدواج؛ این سنت ارزنده الهی سرباز زنند و با ازدواج خود یادگارهایی چون خود، مقاوم و ارزنده به جا گذارند و به وسوسه بعضی اشخاص بی‌توجه به صلاح‌ها و فسادها گوش فرا ندهند و نیز به پاسداران و سربازان و جوانان عزیز تذکر می‌دهم که ازدواج با این بانوان را غنیمت شمرده و با انتخاب همسرانی چنین ارزنده به زندگی شرافتمندانه خویش ادامه دهند. خداوند تعالی یار و مددکار تان باد.^۹

منابع:

- ۱ - صحیفه امام (ره)، جلد ۱، ص ۳۰۲
- ۲ - صحیفه امام(ره)، جلد ۶، صفحه ۳۰۱
- ۳ - صحیفه امام (ره)، جلد ۶، صفحه ۳۲۸ و ۳۲۹
- ۴ - روزنامه اطلاعات، شماره ۱۶۰۸۹، مورخ ۱۳ اسفند ۱۳۵۸ش، ص ۱
- ۵ - روزنامه جمهوری اسلامی، شماره ۱۲۶، مورخ ۹ آبان ۵۸، ص ۲۰۱
- ۶ - صحیفه امام (ره)، جلد ۳، صفحات ۸۳، ۹۶
- ۷ - صحیفه امام (ره)، جلد ۱، ص ۴۲۷
- ۸ - صحیفه امام (ره)، جلد ۱۰، ص ۴۰۶
- ۹ - دیوان امام (ره) - مجموعه اشعار امام خمینی(ره)، ص ۳۱۲